

Sadi Yaver Ataman

Onaylayan Administrator
Wednesday, 23 May 2007

"Folklor Uzmanı", "Muzikolog", "Saha Araştırmacısı", "Sanat Şairi", "Eğitimci", "Yönetici" ve "Sanat Uygulayıcısı" Sadi Yaver Ataman, 23 Nisan 1906'da babasının gârevli bulunduğu Yanya'da doğdu. Babası, Kafkasyalı müçhit Zeyh Zamil'in baba soyundan Dr. Ali Yaver Ataman; annesi, Safranbolu "Çiğdem" soyundan Habibe Yektâ Ataman'dır.

Sadi Yaver Ataman, İptidâî Mektep, Rüşdîye ve İdâdî'yi Safranbolu'da [1922], Lise eğitimini İstanbul'da tamamladı [İstiklal Lisesi/1926]. Lise eğitiminin ardından, İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği'ne kaydoldu.

araştırılmalarıyla, Şok sayısında folklorik ve etnografik materyal toplandı. Özellikle, Yapı Kredi Bankası Genel Müdürlüğü ve Sanat Anıları Müdürlüğü olarak, Anadolu'nun pek çok yöresinde şalâma imkanı buldu. Saha araştırmalarıyla, halk hayatımızda binlerce türkçe ve ezgi kazandı. Bir halkın derlemelerini radyo dalgalarıyla, plaklar ve ilmi yayınlarla yoluyla ilim ve sanat camiasına yaymaya şalâma araştırmalarıyla, Kâğıtlar ve sanat camiasında, özellikle; halk müziği ve oyunlarımızın folklorik yönüyle tanıtımını en iyi kavramış bir sanat adamı olarak tanıdık.

Â

Â Yâce Atatürk'ün huzurunda iki kez saz şalâ olarak, türkçe okuma şerefine nâcil olan; Radyo Kurumu'nun yayın hayatına başladığımız ilk yıllarda -İstanbul'da, Sirkeci'deki Bâk Postahane'nin 4. katında- "Mehmet Sâdi" adıyla ve Tanburacı Osman Pehlivan ile birlikte canlı yayınlara katıldık [1927]; Ankara Radyosu'nda, aştıklamal programlarla halk müziğimizi geniş kitlelere ilk kez yaymaya şalâma; Radyo programlarıyla ile Sivas'ta Aştık Veysel [Şatıroğlu], Anadolulu Sarı Recep [Gâray] ve Bayram Aracı gibi halk müziğimize kazandı. Özerler toplumu kazandıran ve kurdu "Memleket Havaları Saz ve Ses Birliği" ile halk müziğimizi ilk kez konser salonlarına taşıyan Sâdi Yâver Ataman, sanat şalâma vâfı, eitimcilik ve yâneticilik vasıflarıyla birleştirilerek sanat uygulayıcılarına daima örnek oldu.

Â

Â Halk Oyunlarımızın gâni Anı şalâma ve aslına sadık kalınarak yayımlanmasında da, Sâdi Yâver Ataman önemli hizmetlerde bulundu. Yapı Kredi Bankası tarafından finanse edilen ve Türk Halk Oyunlarımızın Yaşam ve Yayma Tesisleri [Vakfı]'nın katkılarıyla ile gerçeğe getirilen Türk Halk Oyunlarımızın Bayramlarımızın düzenlenmesinde gârevler üstlendi. Yâverlere şalâma ve unutulmak üzere Türk Halk Oyunlarımızın canlandırılması ve otantik kimlikleri ile sahnelenmesi için gayret gösterdi. Yurt sathında yaptığımız saha araştırmalarıyla, pek çok halk oyunu derledi. Yâverlerinde, mahalli oyun ekiplerinin kurulmasına inayak oldu. Hemen her yâverin, usta oyuncuların meydana gelen oyun ekiplerini İstanbul'a davet ederek geniş kitlelere ulaştırılmasına yardımcı olan isimlerden biri oldu. Â Sâdi Yâver Ataman, sanat şalâma için bilim adamı olarak da Türk halk hayatına hizmet etti. Bilimsel şalâmalarında, şoânlukla müzikolojik ve folklorik konulara ele aldı.

Â İlk yazılarımız, Karadeniz Ereğli dergisi ve Bartın gazetesinde yayımlanmaya başladı [1931]. Bozkurt, Aştık, Doğu Bakı Gazetesi, Dokuz Eylül Dergisi, Folklor, Folklor (Halk Bilimi), Folklor Doğu, Folklor Postası, Geniş -retmen, Halk Bilgisi Haberleri, Halk Eitimi, Hamsi, İştık Yolu, İstanbul Belediye, Karabık, Karalması, Kemal Yolu, Kâğıtlarımız, Maya, Müzik, Müzik Ansiklopedisi, Müzik Mecmuası, Müzik ve Sanat, Müzik ve Sanat Hareketleri, Orkestra, Orkun, -zleyiştık, Pirelli, Sanat-Bilim ve Kâğıtlarımızda Orkun, Sâir, Sigorta Dânyası, Sivas Folkloru, Azua, Tarla, Türk Folkloru, Türk Basın Birliği, Türk Folklor Araştırmaları, Türk Müzik Dergisi, Aştık, Aştık -retmen, Varlık, Yelken, Yeni Fârat, Yeni Müzik Mecmuası, Yeni -retmen gibi dergilerde, ayrıca; Adâlet, Bizim Anadolu, Son Havâdis ve Tan gibi gazetelerde, 1000 civarında makale ve tefrikaya imza attık. Bazı yazılarında Emre Kayaoğlu takma adını kullanarak kullandık. Gârsel Türkiye Ansiklopedisi ve Renkli Bakı Türkiye Ansiklopedisi gibi ansiklopedilerin, Folklor ve Halk Müziği maddelerini yazdık. Unesco ve Şeâitli Kâğıtlar-sanat kongrelerine davet edildi; Milli ve Milletlerarası Folklor ve Türkoloji Kongreleri ile, Sempozyum, Panel ve Seminerlere bildirilerle katıldık. Kâğıtlarımızda kitap yazdık ise de, bunlardan yirmiye yakınını yayımladık.

Â

Â Sâdi Yâver Ataman, doldurduğu plaklarla da adından söz ettirerek, müzik camiasına Şok sayısında eser kazandı. Bazı yazılarında olduğu gibi, bazı plaklarında da Emre Kayaoğlu takma adını kullanarak.